

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (hierna "Statbel");

Gelet op verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de GDPR").

Gelet op Verordening (EU) Nr. 557/2013 van de Europese Commissie van 17 juni 2013 tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek met betrekking tot toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002.

Gelet op de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "Statistiekwet");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "de wet van 30 juli 2018");

Gelet op de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna "de wet van 5 september 2018");

Gelet op het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de Wetenschappelijke comités van het Instituut voor de nationale rekeningen, gedaan te Brussel op 15 juli 2014 (hierna "Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014");

Gelet op het Kaderprotocol betreffende de modaliteiten voor de mededeling van persoonsgegevens door Statbel aan de Vlaamse Statistische Autoriteit van 13 mei 2020 met referentie 2020/041c (hierna “het Kaderprotocol”).

Gelet op de aanvraag van de Vlaamse Statistische Autoriteit (hierna “VSA”) ontvangen op 5 juni 2024;

Neemt de volgende beslissing, op 17 juni 2024,

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) heeft van de Vlaamse overheid de decretale opdracht gekregen voor de ontwikkeling, productie en ontsluiting van kwaliteitsvolle openbare statistieken over de diverse aspecten van de Vlaamse samenleving en in functie van de gebruikersbehoeften, overeenkomstig de principes van de Europese praktijkcode voor openbare statistieken.
2. Voor sommige thema’s waarover de VSA openbare statistieken wil publiceren is er geen kwaliteitsvolle data beschikbaar. Om de nood aan deze data in te vullen, organiseert de VSA zelf bevragingen onder de algemene Vlaamse bevolking. Statbel heeft op basis van de Beslissing 099/2020 van het Rijksregister en protocol 2022_143c steekproeven geleverd aan de VSA.
3. De VSA wenst administratieve gegevens van Statbel te bekomen om onderstaande statistische doeleinden te kunnen realiseren:
 - Ter verrijking van de data uit de bevragingen van de VSA. Sommige informatie noodzakelijk voor de aanmaak van de Vlaamse Officiële Statistieken, zoals huishoudtype of inkomen, is moeilijk te bevragen binnen de beperkte ruimte van een onlinebevraging, zeker als ze ontworpen is volgens het mobile-first principe (zodat vragenlijsten gemakkelijk op een smartphone ingevuld kunnen worden). Daarenboven is het niet efficiënt om deze informatie te bevragen als ze ook beschikbaar is voor de steekproefeenheden in de administratieve gegevens.
 - De administratieve gegevens kunnen worden gebruikt om mogelijke meetfouten in kaart te brengen. De antwoorden van de respondenten kunnen immers vergeleken worden met administratieve gegevens zoals huishoudpositie, huishoudtype of inkomen. Wanneer er grote afwijkingen tussen de antwoorden en de administratieve gegevens worden gevonden, kunnen de antwoorden van bepaalde respondenten op andere vragen ook in vraag worden gesteld.
 - Het nadeel van bevragingen is dat niet elke steekproefpersoon de oproep om een vragenlijst in te vullen beantwoordt. Hierdoor kunnen er systematische

afwijkingen ontstaan tussen de gerealiseerde steekproef met respondenten en de Vlaamse bevolking. Om deze systematische afwijkingen deels in kaart te brengen is er nood aan gegevens die beschikbaar zijn voor alle eenheden in de volledige steekproef. Dit laat immers toe om kenmerken van de respondenten in de bevraging te vergelijken met de niet-respondenten.

- Daarnaast laten gegevens voor de hele steekproef ook toe om de post-stratificatiegewichten te berekenen. Zo'n gewichten corrigeren de samenstelling van de respondenten naar de samenstelling van de Vlaamse bevolking op de kenmerken gebruikt voor de berekening van de gewichten. Er wordt aangenomen dat zo'n gewichten ook de vertekening reduceren bij statistieken die enkel kunnen worden berekend uit gegevens van de bevraging zelf. Hierdoor verhoogt de kwaliteit van de berekende statistieken.
4. Hiervoor vraagt de VSA gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit Demobel, het administratief beschikbaar inkomen (ADI) en Census aan voor de referentie jaren 2021 tot en met 2025:
 - Persoonlijke kenmerken: gemeente, geslacht, geboortedatum, geboorteland, nationaliteit, burgerlijke staat, type huishouden, positie in huishouden, afstamming;
 - Financiële gegevens: Persoonlijk beschikbaar inkomen en het beschikbaar inkomen van het huishouden;
 - Sociale status van de ouders: onderwijsniveau vader/moeder, beroepsstatus vader/moeder, sociale status vader/moeder, originele nationaliteit vader/moeder, huidig nationaliteit vader/moeder.
 5. De pseudonimisering dient identiek te zijn aan deze van de steekproeven geleverd via protocol 2022_143c.
 6. De gevraagde bewaarduur loopt tot 1/9/2033.

II. BEVOEGDHEID EN TOELAATBAARHEID

7. Het betreft gepseudonimiseerde persoonsgegevens.
8. Statbel is door artikel 15 van de Statistiekwet gemachtigd om gepseudonimiseerde gegevens ter beschikking te stellen voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.
9. Statbel is door artikel 15ter van de Statistiekwet gemachtigd om vertrouwelijke gegevens ter beschikking te stellen aan statistische autoriteiten voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

10. De VSA is lid van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (hierna "IIS") en kan volgens het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 microgegevens ontvangen voor statistische doeleinden.
11. Statbel is door artikelen 24bis en 24quater van de Statistiekwet gemachtigd om administratieve gegevens waaronder het Rijksregister te gebruiken voor het opmaken en verspreiden van statistieken.
12. Voor het opmaken van de Census, bevolkings- en gezinsstatistieken maakt Statbel gebruik van verschillende administratieve bronnen. Deze administratieve gegevens worden door Statbel zodanig statistisch bewerkt, dat het eindproduct zodanig verschilt van de bron dat het als eigenaar beschouwd mag worden.
13. Wat het administratief beschikbaar inkomen (ADI) betreft, maakt Statbel gebruik van IPCAL-gegevens en Belcotax-gegevens afkomstig van de FOD Financiën aangevuld met gegevens over niet belastbare uitkeringen bekomen via o.a. de Kruispuntbank Sociale Zekerheid.
14. Voor IPCAL-data beschikt Statbel over een machtiging (Beraadslaging FO nr 04/2010 van 25 maart 2010 door het Sectoraal comité voor de Federale Overheid) om de gegevens te gebruiken voor bepaalde statistische doeleinden.
15. Voor het gebruik van Belcotax voor statistische en wetenschappelijke doeleinden werd er in mei 2020 een protocol afgesloten (ref. 2020/043c).
16. Statbel heeft een machtiging om RSZ-gegevens te gebruiken voor statistische doeleinden (Beraadslaging nr. 19/204 van 5 november 2019, gewijzigd op 22 december 2020 en 3 mei 2022, met betrekking tot de mededeling van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de kruispuntbank van de sociale zekerheid en de actoren van de sociale sector aan het Belgisch statistiekbureau Statbel). Er is op 4 mei 2020 tussen de KSZ en Statbel een overeenkomst afgesloten voor de verdere mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens en anonieme gegevens.
17. Er dient geen afzonderlijk vertrouwelijkheidscontract afgesloten te worden met de aanvrager. De aanvraag gebeurt in het kader van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek. Het ondertekende aanvraagformulier en dit Besluit dienen als addendum toegevoegd te worden aan het Kaderprotocol.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond

18. De aanvrager is een bestemming opgenomen in de Statistiekwet, zoals bedoeld bij artikel 15ter.
19. De Onderzoeker komt derhalve principieel in aanmerking om gemachtigd te worden om de gevraagde gegevens te ontvangen.

b. Finaliteit en transparantie

20. Het gaat om een verwerking van gegevens in het kader van het algemeen belang en om te voldoen aan een wettelijke verplichting.
21. De data zullen enkel gebruikt worden voor statistisch onderzoek. Op geen enkele manier zal het resultaat administratieve individuele gevolgen hebben.
22. De aanvrager verklaart dat de gevraagde gegevens zullen worden gebruikt voor het opmaken van openbare statistieken zoals gedefinieerd in het Samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014. De data zullen niet gebruikt worden voor administratieve doeleinden.
23. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de voorwaarden bepaald in de Statistiekwet.
24. De finaliteit van het onderzoek is in overeenstemming met de finaliteit die gecommuniceerd is naar de leveranciers van de administratieve data.

c. Evenredigheid

25. De data-aanvraag bevat een duidelijke motivering waarom de gevraagde variabelen nodig zijn voor het onderzoek.
26. Het is niet haalbaar om de analyses louter uit te voeren op basis van geaggregeerde gegevens.
27. De gevraagde bewaartijd loopt tot 1/9/2033 en is billijk voor dergelijk onderzoek. Na afloop van deze termijn zullen de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens vernietigd moeten worden.
28. De resultaten van de studie mogen in geen geval gepseudonimiseerde persoonsgegevens bevatten, noch gegevens die de heridentificatie van de betrokken personen mogelijk maken. De resultaten van de studie mogen enkel globale en anonieme gegevens bevatten.

d. Veiligheidsmaatregelen

29. Als partner van het IIS is de VSA gehouden aan het statistisch geheim en hanteert het voldoende hoge standaarden in verband met ICT-veiligheid en privacy.
30. De verantwoordelijke voor de verwerking en de Data Protection Officer zijn geïdentificeerd.
31. Enkel resultaten op geaggregeerd niveau zijn toegelaten.
32. De gepseudonimiseerde individuele gegevens mogen niet doorgegeven worden aan derden.

IV. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS

a. Verspreiding

33. De resultaten worden geaggregeerd voorgesteld. Op die manier kan worden voorkomen dat gegevens worden geïdentificeerd nadat de resultaten zijn gepubliceerd.
34. De Onderzoeker moet er inderdaad voor zorgen dat, na analyse en gebruik van de gegevens, de gepubliceerde resultaten anoniem en globaal blijven, zodat de individuele gegevens er niet rechtstreeks of onrechtstreeks uit geïdentificeerd kunnen worden.
35. De resultaten mogen dus enkel onder globale en naamloze vorm worden verspreid.
36. Tenminste twee weken vóór de verspreiding moet de Onderzoeker de voorgenomen publicatie overigens aan Statbel ter inzage voorleggen.

b. Controle

37. De Onderzoeker stemt er uitdrukkelijk mee in dat vertegenwoordigers van de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel, te allen tijde zonder voorafgaande ingebrekestelling toegang krijgen tot de lokalen en tot de informatica-infrastructuur waar de verstrekte gegevens worden bewaard, om na te gaan of de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten, alsook de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract worden uitgevoerd.
38. Op eenvoudig verzoek kan de Gegevensbeschermingsautoriteit en/of Statbel toegang krijgen tot andere lokalen en ICT-systemen om te controleren of er geen inbreuk gepleegd wordt op de bepalingen van de beslissing, de bepalingen van de Statistiekwet en haar uitvoeringsbesluiten en de bepalingen van het vertrouwelijkheidscontract.

c. Melding bij inbreuk op gegevens

39. Om te voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming moet de Onderzoek(st)er krachtens voorliggende beslissing elke inbreuk gepleegd op de aan hem/haar verstrekte gegevens melden aan Statbel.
40. De melding dient zonder uitstel te gebeuren, d.m.v. een e-mail gericht aan de Data Protection Officer van Statbel. In die melding zal alle gepaste en relevante informatie moeten zijn vervat zodat Statbel inzake de betrokken inbreuk de nodige maatregelen kan treffen, waaronder een aantal technische maatregelen erop gericht de gegevens onbruikbaar te maken, het schatten van het risico op een nieuwe inbreuk, de kennisgeving aan de bevoegde instanties en aan de benadeelde personen en voorts het instellen (binnen het te voeren nadere onderzoek naar de inbreuk) van een audit over de betrokken processen en verrichtingen.
41. Verder verbindt de Onderzoeker er zich toe zijn volle medewerking te zullen verlenen aan alle administratieve en/of burgerlijke procedurele handelingen die n.a.v. de betrokken

schending van gegevens en van andere daarmee samenhangende feiten zullen worden ondernomen tegen de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.

V. Advies van de Data Protection Officer

42. Om deze redenen verleent de Data Protection Officer van Statbel een gunstig advies, overeenkomstig de modaliteiten van deze beraadslaging, voor het leveren van gepseudonimiseerde gegevens uit Demobel, ASI en Census aan de Vlaamse Statistische Autoriteit.

OM DEZE REDENEN,

Verleent de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium de machtiging om de gevraagde gegevens aan de Vlaamse Statistische Autoriteit onder de hoger vermelde voorwaarden mee te delen;

E. MEERSSEMAN

Data Protection Officer

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

M. VANDRESSE

Directrice-generaal